

Os og de andre

Weekendavisen 28. juli 2006, 3 sektion, kultur, side 2

Interview. Charlotte Haslund-Christensen optræder som opdagelsesrejsende på ekspedition. I Danmark.

Charlotte Haslund-Christensens værker kan bl.a. ses på www.plgallery.dk.

Af METTE SANDBYE

Et par gange om året ifører hun sig sit ekspeditionstøj med uldknickers, hvid skjorte, vest og lædersko og laster bilen med en stor ekspeditionskasse med landkort, notepapirer og kameraudstyr og sin assistent Mandu til at hjælpe. Bilen prydes af logoet »Danmarksekspeditionen«, for turen går rundt i Danmark.

De har lige været af sted en måned, hvor alene turen fra Sønderjylland til Skagen tog 17 dage. Målet er at fotografere de indfødte, så når hun kommer til en by, opsøger hun de steder, som rejsende til alle tiders eksotiske mål altid har gjort det; pladser, værtshuse, Missionshotellet, Turistkontoret. Her finder hun frem til repræsentative indfødte, og det skal være folk, der har boet i samme by altid, ikke tilflyttere. Hun beder dem stille sig op udenfor, typisk på en vej, og tager to billeder - et forfra og et bagfra, og interviewer dem. Hvordan det færdige materiale kommer til at se ud er endnu lidt uvist, for det skal først udstilles om et år, bl.a. på Det nationale Fotomuseum i København og i Nikolaj Kunsthal.

Charlotte Haslund-Christensen (f. 1963) har i mange år været medlem af Kvindelige Eventyreres Klub. Hun har rejst over hele verden, og hendes farfar var den kendte danske opdagelsesrejsende Henning **Haslund-Christensen**, der i 1930'erne rejste til blandt andet Mongoliet og dokumenterede de indfødte der. Det er hans rolle og hans ekspeditionsfotos, som hun bruger som det direkte afsæt for sit konceptuelle fotoprojekt, og det kræver en længere forhistorie, der går helt tilbage til hendes tidlige fotografi. **Charlotte Haslund-Christensen** er oprindeligt uddannet skolelærer, men som 32-årig tog hun en uddannelse som fotograf på Danmarks Fotografiske Billedkunstskole Fatamorgana og på International Center of Photography i New York. Hendes fotografi har altid befundet sig mellem dokumentar- og kunstfotografiet, og for eksempel arrangerede hun i 2000 en udstilling på Galleri Asbæk med internationale fotografer, der udforskede og udfordrede den ellers noget konventionsbundne dokumentargenre.

- Fortæl mig, hvordan du arbejder med fotografi?

»Jeg bruger fotografi til at undersøge, ikke til at komme med et svar. Mine ekspeditionsbilleder griber sådan set tilbage til værket »Heroes«

fra 1998, som var et projekt, jeg lavede for Museet for Samtidskunst i Roskilde. Først lavede jeg en masse research om Roskilde, og så tog jeg 1000 polaroidfotografier af folk i Roskilde fra byens spidser til helt almindelige mennesker, og billederne monterede jeg i en stor frise på 2 x 5 meter.

Hele mit liv har jeg rejst og fotograferet, ofte bundne opgaver for blandt andet udviklingsorganisationer. Når jeg rejser ud, så betragter jeg ikke det fremmede som noget eksotisk, men ser snarere noget, der ligner den moderne verden, vi kender. Men ofte måtte jeg sande, at folk herhjemme ville have det eksotiske. Jeg kunne møde en feministisk, kvindelig ingeniør i Cairo, men den slags billeder ville bladene ikke have herhjemme.

I perioden 1998 til 2000 arbejdede jeg på et Grønlandsprojekt, hvor jeg flere gange var i Grønland i længere tid ad gangen. Jeg ville lave billeder af hverdagslivet, men jeg fik faktisk et chok. Jeg blev konfronteret med den danske kolonisering af Grønland, som jeg godt nok kendte til fra historiebøgerne, men slet ikke havde fattet omfanget af eller taget stilling til på forhånd. Alt er overført helt kontekstafhængigt fra Danmark til Grønland. I skolerne køres det danske undervisningssystem, så i sløjdtimerne underviser man efter et dansk program frem for at lære eleverne at bygge slæder. Det danske samfund har slet ikke taget stilling til koloniseringen. Jeg følte mig simpelthen som endnu en kolonidansker, og jeg indså, at det her skulle laves af en grønlænder.«

Efter Grønlandsrejsen udstillede hun det store værk »Jump«, der kan betragtes som en visuel dagbog, hvor intime billeder blander sig med storbymotiver og landskaber. Serien består af ca. 80 fotografier af detaljer i skæve beskæringer, der danner æstetiske sammenstød af farver, mønstre og mere eller mindre genkendelige motiver og former. Billederne stammer tydeligvis fra hele verden, men de er unavngivne. Det fremstår snarere som en rejse gennem personlige erindringer og kalejdoskopiske, spontant sansede indtryk, møder og fænomener, som stemningsmæssigt er tilpasset hinanden og komponeret til et stort sammenhængende *grid*.

- »Jump« forekommer mig at være ret anderledes end dine rejsefotos?

»I stedet for at lave en Grønlandsudstilling, lavede jeg »Jump«, hvor jeg redigerede en mængde fotos fra de foregående tre år. Der er også mange fotos fra Grønland, men det lægger man ikke umiddelbart mærke til. Budskabet blev, at man skal være opmærksom på det nære, på sine sanser, og at man skal turde gå ud i livet og møde det med åbenhed. Det var et glædeligt og lidt naivt budskab i positiv forstand, men i dag er det et budskab, der ikke passer til vores tid.

Angsten for de andre er blevet verbaliseret så meget siden, og det måtte jeg reagere på og gennemarbejde. Jeg har rejst over hele verden. Men hver gang, jeg er kommet hjem, har jeg undret jeg mig over det fokus, der efterhånden er kommet på »de fremmede« i

Danmark. Vi har brug for et bestemt billede af »de andre« for at kunne spejle os selv, og derfor indså jeg, at »os og de andre« var mit fotografiske hovedtema. Det næste projekt skulle derfor handle om danskerne og om Danmark. Jeg havde svært ved at se det der behov for at definere sig selv over for de andre og de fremmede og al den snak om danskhed. Som om vi er enige om, hvad det er. Jeg ville undersøge, hvad denne danskhed er. Det er så luftigt. Jeg ville ud og undersøge, hvori danskheden består, men det skulle have form som et spørgsmål frem for et svar.

En anden årsag til, at jeg ændrede fokus, var, at jeg i 2003 pludselig fik en blodprop i hjertet. Fra den ene dag til den anden var der sat stopklods for mit arbejde og mit liv. Mit energiniveau var helt i bund, og jeg kunne ikke længere arbejde med det høje energiniveau, jeg altid havde levet med. Jeg har altid levet et hurtigt, udadvendt og energifyldt nomadeliv, også mentalt. Det er meget svært at omdefinere sin arbejdsmåde, og det tog mig to år. Men nu er jeg i gang med at finde et helt nyt fotografisk sprog.«

Charlotte Haslund-Christensen har researchet to år forud for sit ekspeditionsprojekt, som bærer arbejdstitlen »De indfødte/The Danes«. Hun har læst om antropologi, kolonisering og om kolonitidens brug af fotografiet, og hun har siddet mange gange på Nationalmuseets etnografiske samling, hvor hun har set på typiske ekspeditionsfotografier fra især 1800-tallet og læst de opdagelsesrejsendes dokumenter, hvor der for eksempel er forskrifter for, hvordan man skulle fotografere de indfødte. Så for hende handler det også om at undersøge fotografiet som dokumentationsform og demontere den sandhedsforestilling, der klæber til mediet. »Fotografiets opfindelse hænger tidsmæssigt sammen med koloniseringen, og fotografiet har været med til at skabe vores syn på det primitive og eksotiske versus det civiliserede. De tidlige opdagelsesrejsende havde en total mangel på bevidsthed om fotografens rolle i mødet med de fremmede. De gik efter at skildre typer frem for personer, og man kan tydeligt se de fravalg, de har foretaget. Jeg bruger de gamle fotografier som en konceptuel form, hvor jeg mimer deres tilstræbte objektive og neutrale registrering. Jeg kalder det en ekspedition til fjerne egne, og landet er Danmark. Hvordan ser danskerne ud, spørger jeg, og er der forskel på dem fra Esbjerg og Tisvilde? Måske er kulturforskellene større fra Hirtshals til København end mellem mig og en kunstner, jeg møder i udlandet? Det er et konceptuelt projekt, ikke er repræsentativt, sociologisk projekt. Jeg bruger også samme kamera, som de gjorde dengang, et gammelt Rolleiflex. Jeg spørger folk om, hvad det vil sige at være dansk i dag, og jeg spørger til nogle bestemte temaer såsom flaget, mønten, og hvad de mener om »de andre«, dvs. folk i nabobyen. Jo længere ud på

landet, man kommer, jo mindre er det område, folk forholder sig til som det sted, de kommer fra. Mange af de ufatteligt stereotype holdninger, vi har til os selv og til nabobyen, er grundlagt for tusind år siden.«

Sidste år åbnede Peter Lav Photo Gallery i Skt. Pederstræde i København, et galleri, der profilerer sig udelukkende på fotografi.

Charlotte Haslund-Christensen er »i stald« her, og hendes næste udstilling i galleriet bliver med et videoværk.

»Jeg bruger ordet kunstner om mig selv. For mig er fotografi et kunstnerisk værktøj, ligesom video er det. Der er sket meget godt, siden jeg i 1997 kom hjem fra at have studeret i New York. Det var svært at sælge fotografi i Danmark dengang. I dag er der mange gallerier, som viser og sælger fotografi. For at klare sig som kunstner, der arbejder med fotografi, skal man også satse på udlandet. Derfor er det enormt vigtigt for os at deltage i de mange internationale festivaler for fotografi som fx i Houston og Birmingham. Det handler om at få mulighed for at blive set, og her kan man på tre dage få vist sit arbejde til rigtig mange internationale kuratorer. Derfor er det vigtigt, at Kunststyrelsen støtter op om den slags rejser, og så er det vigtigt, at et museum som Statens Museum for Kunst indkøber fotografi.«

Fotografiet i Tiden

Tre yngre fotografer fortæller.

I denne uge **Charlotte Haslund-Christensen**.

Billedtekst:

Hvordan ser danskerne ud, spørger Charlotte Haslund-Christensen. Er der forskel på dem fra Esbjerg og dem fra Tisvilde? Måske er kulturforskellene større, end man forestiller sig.

Billedtekst:

Et par gange om året ifører Charlotte Haslund-Christensen sig ekspeditionstøj med uldknickers, hvid skjorte, vest og lædersko og drager ud i landet for at fotografere de indfødte.